

Intensiv Delirium

Information til pårørende

Når patienter indlægges på grund af kritisk sygdom, er de i risiko for at udvikle intensiv delirium

Udarbejdet af specialeansvarlige, Intensiv, AUH

Hvad er intensiv delirium?

Når patienter indlægges på grund af kritisk sygdom, er de i risiko for at udvikle delirium. Delirium er en tilstand, hvor hjernen ikke fungerer, som den plejer. Patienten kan høre og se ting, der ikke er rigtige og opføre sig meget anderledes end vanligt.

Op mod halvdelen af patienter indlagt på intensiv oplever perioder med forvirring eller hallucinationer.

Delirium er IKKE demens eller en psykisk lidelse. Det er en midlertidig tilstand, og man bliver sig selv igen.

Hvorfor opstår intensiv delirium?

Årsagerne, der kan udløse delirium er mange, men kan blandt andet skyldes:

- Påvirkning af hjernen på grund af den kritiske sygdom
- Bivirkninger eller påvirkning af den medicin, der gives
- Smerter, stress, søvnmangel, infektion, organsvigt, høj alder
- Syns- og hørenedsættelse, som gør det sværere at følge med i, hvad der foregår

Hvad er symptomerne på intensiv delirium?

Patienten, som har intensiv delirium:

- Opfører sig anderledes end vanligt
- Har svært ved at koncentrere sig
- Mangler evnen til at skelne mellem fantasi og virkelighed
- Taler vrøvlende, usammenhængende og ulogisk
- Kan være urolig – ofte særligt om aftenen og natten
- Kan være rastløse, angste, vrede og mistroiske

Intensiv delirium kan også gøre, at patienten:

- Bliver stille og indadvendt
- Bliver trist og modløs
- Har svært ved at træffe beslutninger
- Mangler overskud
- Er svær at komme i kontakt med

Der findes tre typer intensiv delirium:

1. Hyperaktivt delirium, hvor patienten bliver urolig, rastløs eller aggressiv
2. Hypoaktivt delirium, hvor patienten bliver stille og indadvendt
3. Blandet delirium, der viser sig som en vekslen mellem de to nævnte

Ændringerne kan skifte type og styrke inden for samme døgn – endda nogle gange fra time til time.

Hvad gør vi, når en patient får intensiv delirium?

- Vi behandler den sygdom, patienten er indlagt for
- Vi tilstræber at skabe en døgnrytme for patienten med mulighed for perioder med ro og søvn
- Vi mobiliserer patienten, da det ofte også hjælper
- Vi giver hyppig information om tid og sted
- Vi vil i nogle tilfælde behandle med medicin til at mindske symptomerne

Hvordan kan du som pårørende hjælpe?

Som pårørende kan du hjælpe ved at:

- Skabe en rolig atmosfære på stuen og undgå støj
- Undgå mange gæster på én gang
- Fortælle, hvem der er på stuen, og hvad tid det er på dagen
- Undgå diskussioner, der kan udløse vrede og frustrationer, samt ord der kan misforstås (fx 'slanger')
- Tale i korte sætninger
- Komme med patientens briller og høreapparat
- Tage ting med hjemmefra, som patienten holder af (fx billeder)

Personalet er der, for både patienten og dig

- Personalet er altid opmærksomt på, om en patient har tegn på delirium
- Vi kan ved hjælp af en test vurdere, om patientens evne til at koncentrere sig er nedsat

- Din oplevelse af, hvordan din pårørende har det, kan hjælpe os med at opdage det hurtigere
- Henvend dig til personalet efter hjælp, hvis du synes din pårørende er underlig eller gør mærkelige ting

Hvornår holder intensiv delirium op?

- Tilstanden går altid over igen, men det er meget forskelligt, hvor lang tid det tager. For nogen tager det dage, for andre uger eller måneder
- Nogle kan efterfølgende få problemer med hukommelse og koncentrationsevne
- Når patienten igen er 'sig selv' (og ude af evt. respirator), kan det være godt at få snakket om oplevelserne – det er ikke sikkert patienten kan huske noget, eller umiddelbart kan forstå, at de uvirkelige oplevelser ikke har fundet sted
- Støt hinanden – det kan være en barsk oplevelse både for patienten og dig som pårørende

Hvis du vil vide mere?

Du er altid velkommen til at spørge personalet, der vil forsøge at hjælpe dig bedst muligt.

Se pjecer og vejledninger, samt et videoklip med en pårørende, der beskriver, hvordan det opleves, når en man kender og holder af har intensiv delirium:

<http://www.auh.dk/om-auh/afdelinger/intensiv/voksenintensiv2/>

Hjælp efter udskrivelse

Intensivcafeen er et mødested for tidligere intensivpatienter og pårørende. I intensivcaféen kan du møde ligesindede, dele din og høre andres historie i trygge omgivelser. Der vil altid være intensivsygeplejersker tilstede til at rådgive og vejlede, hvis du har spørgsmål. Læs mere her:

www.intensivcafe.auh.dk

